

## OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA OYNATILAN FİZİKSEL ETKİNLİĞE DAYALI OYUNLARIN PSİKOMOTOR GELİŞİM ÜZERİNE ETKİSİ

## THE EFFECT OF GAMES BASED ON PHYSICOL ACTIVITY PLAYED IN PRESCHOOL EDUCOTION INSTITUTIONS ON PSYCHOMOTOR DEVELOPMENT

Gönderilen Tarih: 03/11/2020  
Kabul Edilen Tarih:09/12/2020

*Begüm KARAMAN*

Çiğiller 75. Yıl Ortaokulu, Manisa, Türkiye

Orcid: 0000-0003-1863-1540

*Emin SÜEL*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Niğde, Türkiye

Orcid: 0000-0001-7783-8029

## Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Oynatılan Fiziksel Etkinliğe Dayalı Oyunların Psikomotor Gelişim Üzerine Etkisi

### ÖZ

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitim kurumlarında oynatılan fiziksel etkinliğe dayalı oyunların çocukların psikomotor gelişimi üzerine etkisini incelemektir. Bu çalışmanın evreni, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden tüm 3-6 yaş arası erkek ve kız çocuklarıdır. Çalışmanın örneklemini ise 2018-2019 eğitim öğretim yılı içerisinde Nevşehir ili Acıgöl ilçesinde bulunan Nene Hatun Anaokuluna kayıtlı, Beden Eğitimi derslerine katılmasında bir engeli bulunmayan ve okula düzenli devam eden 41 öğrenci oluşturmaktadır. 8 haftalık oyunların, psikomotor gelişim farklılıkları incelenirken bu çalışmada kontrol grubu ve ön test – son test desenli deneysel yöntem uygulanmıştır. İstatistik testlerde ilk olarak dataların, parametrik testlerin ön koşullarını sağlayıp sağlamadığına Skewness ve Kurtosis (çarpıklık basıklık) değerlerine bakılarak, -1.0 +1.0 aralığında yer alırken verilerin normal dağıldığı gözlemlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterirken verilere istatistiki analiz olarak iki grup arasındaki farkı bulmak için Bağımsız Örneklem t-testi kullanılmıştır. Ön test ve son test analizleri için Bağımlı Örneklem t-testi kullanılmıştır. Sonuç olarak deney grubu ile kontrol grubu karşılaştırıldığında oynanan oyunlar sonucunda deney grubu lehine dikey sıçrama, uzun atlama, dinamik ve statik denge, sürat, tenis topu fırlatma testi, pençe kuvveti ve çeviklik testlerinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Gelişim, oyun, psikomotor beceriler, okul öncesi, çocuk ve oyun

## The Effect of Games Based on Physical Activity Played in Preschool Education Institutions on Psychomotor Development

### ABSTRACT

The study aimed to examine the effect of games based on physical activity on psychomotor development in preschool education institutions. The universe of this study consisted of all boys and girls aged 3-6 who attend preschool education institutions. The sample of the study consisted of 41 students, who were enrolled in Nene Hatun Kindergarten in Acıgöl district of Nevşehir province in the 2018-2019 academic year, who did not have any obstacle to participate in Physical Education classes and attend school regularly. In this study, in which the differences in psychomotor development of 8-week games were examined, an experimental method with the control group and the pre-test/post-test pattern was used. When the normality tests of the data were checked, it was determined that the Skewness and Kurtosis values were in the range of -1.0 +1.0 and the data showed normal distribution. As the data distributed normally, Independent Sample t-test was used to find the difference between the two groups as statistical analysis. Dependent Sample t-test was used for pre-test and post-test analyses. As a result of the games played, significant differences emerged in the test of vertical jump, long jump, dynamic and static balance, speed, tennis ball launch test, claw strength and agility tests in favour of the sample group.

**Key Words:** Development, game, psychomotor skills, preschool, child and game

## GİRİŞ

İnsan yaşamında önemli bir yeri olan oyun, çocuğun gelişimi için yaşamsal bir önem taşır ve çocuğun gelişimini yansıtır. Bir çocuğun bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı gelişimi için oyun, beslenme ve uyku kadar önemli bir ihtiyaçtır<sup>1</sup>. Oyun çocuğun konuşma, anlama, fikir gibi birçok yeteneğini geliştirir. Toplumsal kural ve değerleri öğretmekle sosyalleşmesine katkı sağlar<sup>2</sup>. Oyunun eğitimdeki en önemli değeri çocuklar için ilgi çekici olması, onların dikkatlerini çekerek zevk ve eğlence içinde olması ve çocukların kendilerini geliştirmesinde katkıda bulunmasıdır<sup>3</sup>. Ayrıca oyun çocukların motor gelişimleri ve bedenlerini aktif olarak kullanmalarını, beden farklılıklarının gelişimini sağlamaktadır. Özellikle hareket gerektiren oyunlar, çocukların motor gelişimine katkıda bulunmaktadır<sup>4</sup>. Yapılan hareketlerdeki başarı, oyunlardaki etkin roller, çocuğun kendisine olan güvenini artırır. İyi planlanmış uygulamalar ile spordaki disiplin ve bilinçli hareket uygulamaları verimliliği artırılabilir<sup>5</sup>.

Temel hareket süreci, hayatın ikinci ve yedinci seneleri içerisindeki zamanı içine alır. Esas yeteneklerin kullanıldığı süreçtir. Temel yetenekler ise denge, koşma, atlama, sıçrama, sekme, yakalama, fırlatma, topa ayakla vurma gibi hareketlerdir. Çocuk hareket becerisini oyun içerisinde geliştirir ve bunları çeşitli şekillerde birleştirerek yeni beceriler ortaya koyar<sup>6</sup>. Temel hareket becerilerini geliştiren çocuklar, özelleşmiş becerileri geliştirmek ve bu becerileri yaşam boyu rekreasyonel, oyun, spor ve dans aktivitelerine transfer etmek için hazır olacaklardır. Okul öncesi ve ilkokulun ilk yılları temel hareket becerilerinde uzmanlaşmak için son derece önemli yıllardır<sup>7</sup>.

Bu bilgiler ışığında yapılan araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında oynatılan oyunların psikomotor gelişime etkisi araştırılacaktır. Ebeveynlerin ve öğretmenlerin hangi oyunların hangi gelişim alanı üzerinde etkili olduğunu bilmeleri çocuğa yardım sürecini kolaylaştıracak ve çocukların becerilerini daha üst seviyeye çıkarabilecektir.

## MATERYAL VE METOT

### Katılımcılar

Araştırmaya 2018-2019 eğitim öğretim yılı içerisinde Nevşehir ili Acıgöl ilçesinde bulunan Nene Hatun Anaokuluna kayıtlı, beden eğitimi derslerine katılmasında bir engeli bulunmayan ve okula düzenli devam eden 22 deney grubu 19 kontrol grubu olmak üzere toplam 41 çocuk katılmıştır.

### Verilerin Toplanması

Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklarına uygulanacak olan 8 haftalık fiziksel etkinliğe dayalı oyunların psikomotor gelişim farklılıkları incelenirken, bu çalışmada kontrol gruplu ve ön test – son test desenli deneysel yöntem uygulanmıştır. Çalışmanın deney ve kontrol grupları rastgele örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Çalışma sürecinde her iki grup normal sınıf içi fiziksel aktiviteleri ve etkinliklerine devam etmiş, deney grubundaki katılımcılar aşağıda detayları verilmiş olan oyunlara 8 hafta boyunca haftanın 3 günü 45 dakika şeklinde katılmışlardır. Araştırma için hazırlanan veri toplama araçları oyunlar öncesi ön test ve 8 haftalık oyun sonrasında son test ölçümleri alınarak toplanmıştır.



### **Durarak Uzun Atlama**

Denek işaretlenmiş çizginin arkasından çift ayak ile maksimal efor kullanarak en uzun mesafeye atlamaya çalışmıştır. Başlangıç çizgisi ile sporcunun çizgiye bıraktığı en yakın iz arasındaki mesafe cm cinsinden ölçülmüştür<sup>8</sup>.

### **Dikey Sıçrama Testi**

Katılımcıların dikey sıçrama değerlerini öğrenmek için öncelikle duvara bir adet mezura sabitlenmiştir. Öğrenci dominant ayağı önde nondominant ayağını arkada olacak şekilde yerleştirmiştir. Öğrencinin önde olan ayağıyla aynı yönde olan eline bir adet tebeşir verilmiş ve öğrencinin tebeşir olan eli duvara gelecek şekilde yan olarak konumlandırılmıştır. Kolunu havaya kaldıran öğrenci gerideki ayağını öndeki ayağının yanına çekmiş ve dikey olarak sıçramıştır. Sıçrama esnasında ulaşılabilecek en yüksek kısım tebeşir ile çizilmiştir. Öğrenciye 3 deneme hakkı verilmiş ve en yüksek sıçrayış cm cinsinden kaydedilmiştir<sup>8</sup>.

### **Otur Uzan Esneklik**

Çocukların esneklikleri otur uzan testi ile belirlenmiştir. Çocuk standart ölçülerdeki esneklik sehpaasına doğru uzun oturuş pozisyonunda oturmuştur. Ayakları aletin uzunlamasına olan yüzeyiyle tam temas halindedir. Aletin enine olan kısmına monte edilmiş skalaya gergin kollarla, elleri gövdesinin önünde olacak şekilde sehpa üzerindeki çitayı olabildiğince itilmiştir. Dizlerini bükmesini engellemek için bir kişi çocuğun yanında durmuş ve dizlerini tutmuştur. Çocuğun iki el orta parmağını 2 saniye süre ile tutabildiği en uç nokta tespit edilmiştir<sup>8</sup>.

### **Pençe Kuvveti Testi**

Çocukların pençe kuvvetleri el dinamometresi ölçüm aleti ile ölçülmüştür. El dinamometresi, çocuğun el ölçüsüne göre ayarlandıktan sonra, kavrama kuvvetinin ölçüleceği pozisyona göre çocuk pozisyon almıştır. Çocuğun kolu düz ve omuzdan 10–15 derecelik bir açı yapacak şekilde yan tarafta iken, önce sağ elden başlayıp, maksimum kavrama kuvveti ölçülmüştür. Çocuk her iki eliyle 3 tekrar yapmış, en yüksek değer kaydedilmiştir<sup>8</sup>.

### **Sürat Koşusu**

Testin hedefi, çocuğun 12,2 metrelik (40 ft.) alanı ne kadar hızlı koştuğunu belirlemektir. Bandaj, başlangıç noktasına çekildikten sonrasında 3,65 metrelik (12 ft.) mesafe hız alma yeri olarak, 12,2 metrelik mesafe koşu zamanı olarak değerlendirilirken, bundan sonraki 3,65 metrelik mesafe hız kesme yeri olarak yapışkan renkli bantla belirlenmiştir. Başla komutu ile çocuk koşuya başlamış ve en kısa sürede bitiş noktasına varmaya çalışmıştır<sup>8</sup>.

### **Çeviklik Testi**

Testin hedefi, çocuğun reaksiyon zamanı ve koordinasyonu bakımından bilgi edinmektir. Çocuğun sırtüstü yatma pozisyonunda, dikey duruma geçip 3.05 metrelik (10 ft.) mesafeyi koşması, tenis topunu alması ve geri dönerek eski vaziyetine geçmesi arasındaki zaman ölçülerek saniye cinsinden yazılmıştır<sup>8</sup>.

### **Statik Denge Testi**

Katılımcıların statik dengelerini ölçmek için flamingo testi kullanılmıştır. Çocuk denge tahtası üzerinde tercih ettiği ayağı üzerinde durmuş, bir eli ile diğer ayağını kalçasına yaklaştıracak şekilde pozisyon almıştır. Boşta kalan kolunu dengesini sağlamak için

yukarı ve yana doğru bir pozisyona getirmiştir. Katılımcının bir dk içerisinde ayağının yere değmesi sayılmış ve kaydedilmiştir. Çocuk dengesini sağladıktan sonra 30 sn içerisinde 15'den fazla hata yapar ise sıfır puan verilir<sup>8</sup>.

### Verilerin Analizi

Makale yazımında MS Word programı, verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin çizilmesinde Windows MS Excel tablolama programı, istatistik testlerin yapılmasında Windows SPSS 22.0 istatistik programı kullanılmıştır. İstatistik testlerde ilk olarak dataların parametrik testlerin ön koşullarını sağlayıp sağlamadığına Skewness ve Kurtosis (çarpıklık basıklık) değerlerine bakılarak -1.0 +1.0 Aralığında yer aldığından verilerin normal dağıldığı gözlemlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiğinde verilere istatistiki analiz olarak iki grup arasındaki farkı bulmak için Bağımsız Örneklem t-testi kullanılmıştır. Ön test ve son test analizleri için Bağımlı Örneklem t-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık (0.05) düzeyinde değerlendirilmiştir.

## BULGULAR

### Katılımcıların Genel Özellikleri

Aşağıda çalışmaya katılan katılımcıların gruplara göre dağılımı bulunmaktadır. Analiz neticesine göre bu çalışmaya katılanların % 53,7'si (N=22)deney grubunda; % 46,3'u (N=19) kontrol grubunda yer almaktadır (Bkz. Grafik 4.1). Ayrıca tüm katılımcıların boy ortalamaları 113,0±4,07 iken; tüm katılımcıların kilolarının ortalamaları 21,3±3,11'dir.

**Tablo 1.** Deney grubunun ön test son test karşılaştırılması

Deney Grubu		N	$\bar{X}$	Ss.	t	p
Sıçrama	Ön test	22	5,09	1,57	-9,455	0,00
	Son test	22	9,72	2,43		
Otur Uzan	Ön test	22	22,81	4,11	-,819	0,42
	Son test	22	23,18	4,71		
Uzun Atlama	Ön test	22	86,27	13,41	-9,653	0,00
	Son test	22	95,95	11,90		
Sürat	Ön test	22	4,41	0,45	3,846	0,00
	Son test	22	4,05	0,75		
Statik Denge	Ön test	22	2,90	5,09	-1,887	0,07
	Son test	22	5,27	5,70		
Tenis Topu Testi	Ön test	22	464,72	100,12	-9,368	0,00
	Son test	22	608,22	102,35		
Çeviklik	Ön test	22	7,53	0,97	7,792	0,00
	Son test	22	6,34	,82		
El-Pençe Kuvveti	Ön test	22	6,99	1,18	-6,328	0,00
	Son test	22	8,09	1,32		

p<0,05

Tablo incelendiğinde sıçrama, uzun atlama, sürat, tenis topu testi, çeviklik, el-pençe kuvvetlerinde son test lehine olumlu gelişme olduğu belirlenmiştir (p<0,05).

**Tablo 2.** Kontrol grubunun ön test son test karşılaştırılması

Kontrol Grubu		N	$\bar{X}$	Ss.	t	p
Sıçrama	Ön test	19	4,94	1,39	-1,837	0,08
	Son test	19	5,57	1,57		
Otur Uzan	Ön test	19	24,47	3,97	3,775	0,00
	Son test	19	22,47	4,00		
Uzun Atlama	Ön test	19	74,47	9,57	1,129	0,27
	Son test	19	72,57	12,23		
Sürat	Ön test	19	4,51	0,37	-0,899	0,38
	Son test	19	4,54	0,39		
Statik Denge	Ön test	19	8,36	7,81	2,231	0,03
	Son test	19	4,73	6,46		
Tenis Topu Testi	Ön test	19	475,57	98,92	-0,010	0,99
	Son test	19	475,84	103,27		
Çeviklik	Ön test	19	7,49	1,25	0,689	0,50
	Son test	19	7,40	1,143		
El-Pençe Kuvveti	Ön test	19	7,57	2,22	2,023	0,05
	Son test	19	7,17	1,95		

p<0,05

Tablo incelendiğinde esnekliğin son testte düştüğü görülürken, statik dengenin son testte geliştiği belirlenmiştir (p<0,05).

**Tablo 3.** Deney grubu ile kontrol grubunun ön testlerinin karşılaştırılması

Ön Test		N	$\bar{X}$	Ss.	t	p
Sıçrama	Deney Grubu	22	5,09	1,57	,307	0,76
	Kontrol Grubu	19	4,94	1,39		
Otur Uzan	Deney Grubu	22	22,81	4,11	-1,305	0,20
	Kontrol Grubu	19	24,47	3,97		
Uzun Atlama	Deney Grubu	22	86,27	13,41	3,193	0,00
	Kontrol Grubu	19	74,47	9,57		
Sürat	Deney Grubu	22	4,41	0,45	-0,784	0,43
	Kontrol Grubu	19	4,51	0,37		
Statik Denge	Deney Grubu	22	2,90	5,09	-2,685	0,01
	Kontrol Grubu	19	8,36	7,81		
Tenis Topu Testi	Deney Grubu	22	464,72	100,12	-0,348	0,73
	Kontrol Grubu	19	475,57	98,92		
Çeviklik	Deney Grubu	22	7,53	0,97	0,122	0,90
	Kontrol Grubu	19	7,49	1,25		
El-Pençe Kuvveti	Deney Grubu	22	6,99	1,18	-1,067	0,29
	Kontrol Grubu	19	7,57	2,22		

p<0,05

Tablo incelendiğinde esnekliğin kontrol grubu lehine, statik dengenin deney grubu lehine istatistiksel olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir (p<0,05).



**Tablo 4.** Deney grubu ile kontrol grubunun son testlerinin karşılaştırılması

Son Test		N	$\bar{X}$	Ss.	t	p
Sıçrama	Deney Grubu	22	9,72	2,43	6,363	0,00
	Kontrol Grubu	19	5,57	1,57		
Otur Uzan	Deney Grubu	22	23,18	4,71	,514	0,61
	Kontrol Grubu	19	22,47	4,00		
Uzun Atlama	Deney Grubu	22	95,95	11,90	6,179	0,00
	Kontrol Grubu	19	72,57	12,23		
Sürat	Deney Grubu	22	4,05	,75	-2,550	0,01
	Kontrol Grubu	19	4,54	,39		
Statik Denge	Deney Grubu	22	5,27	5,70	0,282	0,77
	Kontrol Grubu	19	4,73	6,46		
Tenis Topu Testi	Deney Grubu	22	608,22	102,35	4,113	0,00
	Kontrol Grubu	19	475,84	103,27		
Çeviklik	Deney Grubu	22	6,34	,82	-3,444	0,00
	Kontrol Grubu	19	7,40	1,14		
El-Pençe Kuvveti	Deney Grubu	22	8,09	1,32	1,787	0,08
	Kontrol Grubu	19	7,17	1,95		

p<0,05

Tablo incelendiğinde sıçrama, uzun atlama, sürat, tenis topu testi ve çeviklik testlerinin deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir (p<0,05).

## TARTIŞMA

Bu çalışma, okul öncesi eğitim kurumlarında oynatılan fiziksel etkinliğe dayalı oyunların psikomotor gelişimi üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Yapılan çalışmada dikey sıçrama değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca deney grubu ve kontrol grubunun son test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Badak ve Çakmakçı (2019)<sup>9</sup> yaptığı çalışmada aölesan çocuklara 12 hafta boyunca temel voleybol eğitimi vermişlerdir. Çalışma sonucunda dikey sıçrama performansını ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğunu belirtmişlerdir. Saygın ve ark. (2003)<sup>10</sup> yapmış oldukları çalışmada çocukların hareket eğitiminin dikey sıçrama değerleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu farklı bir çalışmada da uygulanan özel beden eğitimi programları çocukların dikey sıçrama değerleri üzerinde anlamlı farklılıklar yaratmıştır. Hoffman ve ark. (1995)<sup>11</sup> 12-14 yaş çocuklara uyguladıkları hareket eğitiminin çocukların dikey sıçrama değerleri üzerinde anlamlı farklılıklar yaratmıştır. İri ve ark (2009)<sup>12</sup> 12-14 yaş grubu çocuklara uygulanan futbol beceri antrenmanları sonrasında deney grubu kontrol grubuna göre anlamlı şekilde daha fazla gelişim göstermiştir. Literatürdeki çalışmalar bulgularımızı destekler niteliktedir.

Yapılan çalışmada otur uzan değişkenine göre kontrol grubunun ön test son test karşılaştırılmasında ön test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir Aynacıyan (2020)<sup>13</sup> yaptığı çalışmada düzenli yapılan eğitsel oyunların esneklik performansını geliştirdiğini belirtmiştir. Badak ve Çakmakçı (2019)<sup>9</sup> yaptığı

çalışmada adölesan çocuklara 12 hafta boyunca temel voleybol eğitimi vermişlerdir. Çalışma sonucunda esneklik performansını ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğunu belirtmişlerdir. Pişkin (2018)<sup>14</sup> yaptığı çalışmada 8 haftalık kort tenis antrenmanının esnekliği geliştirdiğini belirtmiştir. Saygın ve ark. (2005)<sup>10</sup> yapmış oldukları çalışmada çocukların hareket eğitiminin otur uzan değerleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu farklı bir çalışmada da uygulanan özel beden eğitimi programları çocukların otur-uzan değerleri üzerinde anlamlı farklılıklar yaratmıştır. Yenal ve ark. (1999)<sup>15</sup> 10-11 yaş çocukları üzerinde yapmış oldukları araştırmada, deney grubu kontrol grubuna göre anlamlı şekilde daha yüksek ortalamalar elde etmiştir.

Yapılan çalışmada uzun atlama değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun ön test ön test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun son test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Topsakal ve ark. (2019)<sup>16</sup> yaptığı çalışmada temel hareket beceri eğitiminin durarak uzun atlama performansı üzerine etkisini araştırmışlardır. Araştırmada ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olmamasına rağmen son test ortalamasının daha iyi olduğunu belirtmiştir. Badak ve Çakmakçı (2019)<sup>9</sup> yaptığı çalışmada adölesan çocuklara 12 hafta boyunca temel voleybol eğitimi vermişlerdir. Çalışma sonucunda durarak uzun atlama performansını ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğunu belirtmişlerdir. Morris ve ark. (1982)<sup>17</sup> yapmış oldukları çalışmada çocukların hareket eğitiminin durarak uzun atlama değerleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu farklı bir çalışmada ise 5-6 yaş aralığındaki çocuklara uygulanan özel beden eğitimi programları çocukların durarak uzun atlama değerleri üzerinde anlamlı farklılıklar yaratmamıştır. Yapılan bu çalışmada anlamlı farkların ortaya çıkması uygulanan oyun programları içerisinde atlama ve zıplamaya yönelik oyunların sıklığından kaynaklanmış olabilir.

Yapılan çalışmada sürat değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun son test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Badak ve Çakmakçı (2019)<sup>9</sup> yaptığı çalışmada adölesan çocuklara 12 hafta boyunca temel voleybol eğitimi vermişlerdir. Çalışma sonucunda sürat performansını ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğunu belirtmişlerdir. Topsakal ve ark. (2019)<sup>16</sup> yaptığı çalışmada temel hareket beceri eğitiminin sürat performansını geliştirdiğini belirtmiştir.

Morris ve ark. (1982)<sup>17</sup> 6 yaş çocuklarında yapmış oldukları çalışmada; Sevimay (1996)<sup>18</sup> yapmış olduğu çalışmada ve Dursun (2004)<sup>19</sup> temel becerileri içeren özel beden eğitimi program tasarısı 6 yaşındaki çocuklar arasında yaptığı çalışmada deney grupları kontrol gruplarına göre çok daha düşük ortalamalar elde etmişlerdir. Oynanan oyunlar çocukların sürat becerilerini bahsedilen çalışmalarda olduğu gibi bizim çalışmamızda da etkilemiştir. Literatürdeki çalışmalar bulgularımızı destekler niteliktedir.



Yapılan çalışmada statik denge değişkenine göre kontrol grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun ön test ön test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Badak ve Çakmakçı (2019)<sup>9</sup> yaptığı çalışmada adölesan çocuklara 12 hafta boyunca temel voleybol eğitimi vermişlerdir. Çalışma sonucunda denge performansını ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğunu belirtmişlerdir. Topsakal ve ark. (2019)<sup>16</sup> yaptığı çalışmada temel hareket beceri eğitiminin denge performansı üzerine etkisini araştırmışlardır. Araştırmada ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olmamasına rağmen, son test ortalamasının daha iyi olduğunu belirtmiştir.

Tüfekçioğlu (2002)<sup>20</sup> 4-6 yaş çocuklara yönelik algısal motor gelişim programı sonunda çocukların statik dengeleri üzerinde anlamlı değişimler meydana gelmiştir. Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu farklı bir çalışmada ise 5-6 yaş aralığındaki çocuklara uygulanan özel beden eğitimi programları çocukların statik denge değerleri üzerinde anlamlı farklılıklar yaratmıştır. İri ve Aktuğ (2017)<sup>12</sup> spor yapan ve yapmayan 10-14 yaş aralığındaki çocuklarda yapmış oldukları çalışmada spor yapan çocukların denge ortalamaları yapmayan çocukların denge ortalamalarına göre anlamlı şekilde daha yüksek çıkmıştır.

Yapılan çalışmada tenis topu fırlatma değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun son test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Morris ve ark. (1982)<sup>17</sup> 6 yaş çocuklarında yapmış oldukları çalışmada ve Dursun (2004)<sup>19</sup> temel becerileri içeren özel beden eğitimi program tasarısı 6 yaşındaki çocuklar arasında yaptığı çalışmada deney grupları kontrol gruplarına göre çok daha yüksek ortalamalar elde etmişlerdir. Oynanan oyunlar çocukların tenis topu fırlatma becerisi bahsedilen çalışmalarda olduğu gibi bizim çalışmamızda da etkilemiştir. Yapılan bu çalışmada literatüre benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Yapılan çalışmada pençe kuvveti değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Aynacıyan (2020)<sup>13</sup> yaptığı çalışmada düzenli yapılan eğitsel oyunların pençe kuvveti performansını geliştirdiğini belirtmiştir. Pişkin (2018)<sup>14</sup> yaptığı çalışmada deney ve kontrol grubu ön test son test ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir. Deney grubu ön test son test ortalamaları arasında son test lehine sol el kavrama kuvveti ortalamasında anlamlı düzeyde farklılık olduğunu belirtmiştir. Saygın ve ark. (2005)<sup>10</sup> yapmış oldukları araştırmada, deney ve kontrol gruplarının ön test pençe kuvveti değerleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu çalışmada grupların son test değerleri ve deney grubunun ön ve son test değerleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Ancak kontrol grubunun ön ve son test değerleri arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Bu çalışmada da literatürdeki bu çalışmalara benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Yapılan çalışmada çeviklik değişkenine göre deney grubunun ön test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın son test lehine olduğu tespit edilmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunun son test son test karşılaştırılmasında anlamlı fark olduğu farkın deney grubu lehine olduğu tespit edilmiştir. Aynacıyan (2020)<sup>13</sup> yaptığı

çalışmada düzenli yapılan eğitsel oyunların çeviklik performansını geliştirdiğini belirtmiştir. Topsakal ve ark. (2019)<sup>16</sup> yaptığı çalışmada temel hareket beceri eğitiminin çeviklik performansı üzerine etkisini araştırmışlardır. Araştırmada ön test son test karşılaştırmasında anlamlı fark olmamasına rağmen, son test ortalamasının daha iyi olduğunu belirtmiştir. Şengür ve ark. (2019)<sup>21</sup> yaptığı çalışma akut vibrasyon antrenmanının çeviklik performansını geliştirdiğini belirtmiştir. Sevimay (1986)<sup>18</sup> 3-6 yaş aralığında çocukların motor performanslarını incelediği çalışmada uygulanan programın çocukların çeviklik becerilerini etkilediği ve çeviklik sürelerini azalttığını tespit etmiştir. Morris ve ark. (1982)<sup>17</sup> yapmış oldukları çalışmada benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca Altınök (2006)<sup>8</sup> anaokulu çocukları üzerinde yapmış olduğu çalışmada grupların son test değerleri ve deney grubunun ön ve son test değerleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Yapılan bu çalışmada literatürdeki çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Bu sonuçlara göre, beden eğitim derslerinde uygulanan fiziksel etkinliklerin ve aktivitelerin çocukların motor becerileri üzerine etkisinin olduğu görülmüştür. Literatürde yapılan araştırmalar da bu sonucu desteklemektedir. Bundan dolayı ileride yapılacak başka araştırmalar, beden eğitimi derslerinde uygulanacak farklı egzersiz ve aktivitelerin çocukların fiziksel gelişiminin yanında bilişsel ve duygusal ve sosyal açıdan nasıl bir etki yapacağını ortaya koyacaktır.

## KAYNAKLAR

1. Aral N., Gürsoy F., Köksal A. (2001). Okul öncesi eğitimde oyun. Ya-Pa Yayın. İstanbul, 22-24.
2. Haktanır G. (2010). Geçmişten geleceğe okul öncesi eğitim. MEB ÖOE Gen. Md. Yayını. Ankara.
3. Mengütay S. (2005). Çocuklarda hareket gelişimi ve spor. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul, 95-96.
4. Demiral Ş. (2010). Judo çalışan 7-12 yaş grubu çocuklarda (bay-bayan) judo eğitsel oyunlarının motor becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
5. Sevim Y. (2007). Antrenman bilgisi. Nobel Yayınları. Ankara, 368-369.
6. Muratlı S. (2007). Çocuk ve spor (Antrenman bilimleri yaklaşımıyla). Nobel Yayınları. İstanbul, 34-36.
7. Özer DS., Özer MK. (2005). Çocuklarda motor gelişim. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara, 122-123.
8. Altınök M. (2006). Temel motor hareketlerinin geliştirilmesini içeren özel beden eğitimi program tasarısının 5-6 yaş çocuklarının temel motor hareketlerinin gelişimine etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
9. Badak T., Çakmakçı O. (2019). Adölesan dönemde 12 haftalık antrenmanların bazı temel motorik özelliklere etkisi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. 4(4), 450-458.
10. Saygın Ö. (2003). 10-12 yaş çocukların fiziksel aktivite düzeyleri ve fiziksel uygunluklarının incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
11. Hofman JR., Stavsky H., Falk B. (1995). The effect of water restriction anaerobic power and vertical jumping height on basketball players. *International Journal of Sport Medicine*. 16(4), 214-218.



12. İri R., Aktuğ ZB. (2017). Investigating the effect of sports on motor skills in children. *Journal of Human Sciences*. 14(4), 4300-4307.
13. Aynacıyan N. (2020). Çocuklara uygulanan eğitsel oyun aktivitelerinin fiziksel ve motorik özelliklerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gedik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
14. Pişkin NE. (2018). 8 haftalık kort tenis antrenmanının 10-12 yaş aralığındaki çocuklarda bazı motorik özellikler ile dikkat gelişimleri üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Niğde.
15. Yenal T., Çamlıyer H., Saracaloğlu AS. (1999). İlköğretim ikinci devre çocuklarında beden eğitimi ve spor etkinliklerinin motor beceri ve yetenekler üzerine etkisi. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 4(3), 15-24.
16. Topsakal N., Bozkurt S., Akın H. (2019). Farklılıkla öğrenme yaklaşımı ile uygulanan temel hareket becerileri eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat ve motorik özelliklerine etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*. 11(2), 95-104.
17. Morris AM., Williams JM., Atwater AE., Wilmore JH. (1982). Age and sex differences in motor performance of 3 through 6 year old children. *Research Quarterly For Exercise and Sport*. 53(3), 214-221.
18. Sevimay D. (1986). 3-6 yaş çocuklarının motor performanslarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü. Ankara.
19. Dursun MZ. (2004). Temel becerileri içeren özel beden eğitimi program tasarısının okul öncesi 6 yaş çocukların motor beceri erisileri üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
20. Tüfekçioğlu E. (2002). Okul öncesi 4-6 yaş çocuklarında algısal motor gelişim programlarının denge ve çabukluk üzerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
21. Şengür E., Aktuğ ZB., Yılmaz G. (2019). Futbolcularda alt ekstremitelere uygulanan akut vibrasyon antrenmanının şut hızı şut isabeti ve çeviklik performansı üzerine etkisinin incelenmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 14(1), 55-65.